

ÜNİVERSİTE SINAVLARINA HAZIRLIK

TYT

KONU ÖZETLERİ

HIZ KAZANDIRAN TEKNİKLER

YENİ NESİL ÖZGÜN SORULAR

PRATİK BİLGİLER

MEB

ÖĞRETİM PROGRAMI VE
ÖSYM SORU TARZINA GÖRE
HAZIRLANMIŞTIR

TAMAMI VIDEO ÇÖZÜMLÜ

TARİH

SORU BANKASI

Fatih GÜNDÜZ

**VIDEO
ÇÖZÜMLÜ**

**AKILLI TAHTAYA
UYUMLU**

SORU ÇÖZÜMLERİ İÇİN
QR KODU OKUTUNUZ

PEGEM YAYINLARI

TYT TARİH TAMAMI ÇÖZÜMLÜ SORU BANKASI**FATİH GÜNDÜZ**

ISBN 978-0-2021-9225-3

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayinevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten uluslararası akademik bir yayinevidir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan WorldCat ve ayrıca Türkiye'de kurulan Turcademy.com tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

1. Baskı: Ankara

Proje-Yayın: Buse Uğantaş
Dizgi-Grafik Tasarım: Gamze Şahin Oral
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Vadi Grup Basım A.Ş.
Saray Mah. 126. Cad. No: 20/A
Kazan/ANKARA
Tel: (0312) 394 55 91

Yayıncı Sertifika No: 36306
Matbaa Sertifika No: 49180

İLETİŞİM

Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad. No: 141/33, Yenimahalle/Ankara

Yayınevi: 0312 430 67 50

Dağıtım: 0312 434 54 24

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

www.pegem.net

pegem@pegem.net

0538 594 92 40

[pegemakademi](https://www.instagram.com/pegemakademi)

Değerli Öğrenciler,

Bu kitap Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) Tarih kapsamındaki soruları çözmek için gerekli bilgi, beceri ve teknikleri edinmeniz ve farklı soru çeşitleri ile sınava hazırlık sürecinize rehberlik etmek için hazırlanmıştır.

Kitabımız, her soru için anlaşılır bir dilde hazırlanmış çözümlü anlatım ve açıklamalar içermektedir. Çalışmalarınız süresince QR kod ile erişebileceğiniz soru çözümlerinden yararlanmanız, konulara dair bilgilerinizi pekiştirmenizi ve konuları tüm ayrıntıları ile öğrenmiş olmanızı sağlayacaktır.

Soruların çeşitliliği tercih edilirken en çok zorlandığınız soru tipleri, ÖSYM'nin şimdiye kadar hazırladığı sınavlarda çıkmış ve bundan sonra hazırlayacağı sınavlarda da çıkabilecek soru tipleri referans alınmış ayrıca konuyu pekiştirmenize yardımcı olacak düzeyde hemen hemen tüm soru tiplerine değinilmiştir.

Yoğun bir araştırma ve çalışma süreci ile hazırlanmış olan bu kitapla ilgili görüş ve önerilerinizi bizimle pegem@pegem.net e-posta adresimizden veya [0 538 594 92 40](tel:05385949240) WhatsApp hattımız aracılığı ile paylaşabilirsiniz.

Pegem yayınlarının tecrübeli ve kendi alanlarında uzman öğretmenleri tarafından hazırlanan bu Tarih kitabının üniversite sınavına hazırlanma sürecinizde sizlere yardımcı olmasını ve kendinize olan inancınızı desteklemesini ümit ediyoruz.

 PEGEM YAYINLARI

Karekod okutmak için tavsiye edilen uygulamalar

QR Droid

Grafter

Tarih sorularının çözüm videolarına ulaşmak için karekodu okutunuz.

Tarih ve Zaman	1
İnsanlığın İlk Dönemleri	12
Orta Çağ'da Dünya	22
İlk ve Orta Çağlarda Türk Dünyası	29
İslam Medeniyetinin Doğuşu	40
Türklerin İslamiyet'i Kabulü ve İlk Türk İslam Devletleri	51
Yerleşme ve Devletleşme Sürecinde Selçuklu Türkiyesi	60
Beylikten Devlete Osmanlı Siyaseti (1302-1453)	67
Devletleşme Sürecinde Savaşçılar ve Askerler	76
Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti	82
Dünya Gücü Osmanlı Devleti (1453-1595)	88
Sultan ve Osmanlı Merkez Teşkilâtı	99
Klasik Çağ'da Osmanlı Toplum Düzeni	105
Değişen Dünya Dengeleri Karşısında Osmanlı Siyaseti (1595-1774)	111
Değişim Çağında Avrupa ve Osmanlı	120
Uluslararası İlişkilerde Denge Stratejisi (1774-1914)	128
Devrimler Çağında Değişen Devlet-Toplum İlişkileri	138
Sermaye ve Emek	150
XIX ve XX. Yüzyılda Değişen Gündelik Hayat	156
XX. Yüzyılın Başlarında Osmanlı Devleti ve Dünya	162
Millî Mücadele	174
Atatürkçülük ve Türk İnkılabı	193
İki Savaş Arasındaki Dönemde Türkiye ve Dünya (1919-1938)	209
Cevap Anahtarı	215

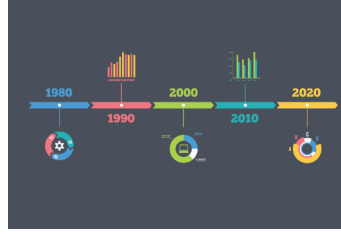

TARİH VE ZAMAN

Siyasi	→ Osmanlı Birliği'nin kurulması
Sosyal	→ İlk Türk göçleri
Ekonomik	→ Kapitülasyonlar
Kültürel	→ Çivi yazısının icadı
Askerî	→ Talas Savaşı
Dini	→ İslamiyet'in doğuşu
Mimarî	→ Topkapı Sarayı

Tarihî Olay	Tarihî Olgu
Yazının icadı	Tüm ulusların tarih çağılarına geçmesi
Talas Savaşı	Türk-İslam kültürünün yayılması
Malazgirt Savaşı	Anadolu'da Türk-İslam kültürünün yerleşmesi
İstanbul'un Fethi	İstanbul'da Türk-İslam eserlerinin oluştu-rulması

Coğrafya (Yer Bilimi)

Kronoloji
(Takvim-Zaman Bilimi)

Arkeoloji (Kazı Bilimi)

Antropoloji (İrklar Bilimi)

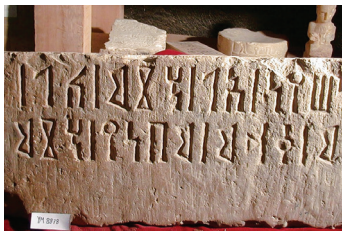
Diplomasi (Siyaset Bilimi)

Etnografya
(Kültür Bilimi)

Sosyoloji (Toplum Bilimi)

Nüsmatik
(Meskukat Para Bilimi)Epigrafya
(Kitabeler Bilimi)

Paleografya (Yazı Bilimi)

Heraldik (Arma Bilimi)

Kimya-Karbon 14 Metodu
(Yaş Hesaplama Bilimi)

Testin Çözümlü Videolarını İzlemek İçin Kare Kodu Okutunuz.

TEST - 1

1. Bazı fikir adamları ve tarihçilerin tarih hakkındaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Leopold von Ranke: Tarih, hakikatte meydana gelmiş olaylarla ilgilidir. Gerçeğin ne olduğu belgelerde saklıdır ve gerçek ancak belgelerin eleştirisiyle ortaya çıkar. Belge yoksa tarih de yoktur.

Ahmet Cevdet Paşa: Tarih bir olayın sadece filan tarihte olduğunu bilmek değil, geçmişte meydana gelen olayları değerlendirmek ve bu olaylardan ders almaktır.

Halil İnalcık: Gerçek bir tarih için kaynaklara gitmek, kaynakları iyi tenkit edip değerlendirmek gerekir.

Verilen tanımlara göre tarihle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Tarih araştırmalarının temelinde gözlem metodunun yer aldığı
- B) Tarihçilerin sadece insan topluluklarının yaşamlarını araştırdıkları
- C) Tarih araştırmalarında belgelere dayanma ve kaynak tenkidinin önemli bir metot olduğu
- D) Tarihî olayların sebeplerinin birbirleriyle bağlantılı olduğu
- E) Tarihî olayların farklı coğrafyalarda gerçekleştiği

2. Tarih, insan topluluklarının yaşayışlarını, kültür ve uygarlık alanında yapmış oldukları ilerlemeleri zaman ve yer göstererek doğru olarak inceleyen ve anlatan bir bilim dalıdır. İnsana özgü olan her şey tarihin konusuna girer.

Bu tanıma göre aşağıdakilerden hangisinin tarihin araştırma alanına girdiği söylenemez?

- A) Barışlar ve antlaşmalar
- B) Toplulukların devletleşme süreçleri
- C) Arkeolojik buluntular ve mimari kalıntılar
- D) Toplulukların dinî inançları
- E) İnsan topluluklarının yaşadıkları bölgelerdeki yeryüzü şekillerinin oluşumu

3.

Tarihsel olayların ortaya çıkardığı sonuçlara göre uzun sürede meydana gelen değişimlere tarihsel olgu denir.

Olgular, geneldir, süreklilik gösterir ve soyuttur.

Bu açıklamalara göre aşağıdakilerden hangisi tarihsel olguya örnek gösterilemez?

- A) Fransız İhtilali'nin yaşanması
- B) Anadolu'nun Türkleşmesi
- C) Türklerin İslamiyet'i kabul etmesi
- D) Türklerin yerleşik hayata geçmesi
- E) Sömürgecilik faaliyetlerinin hızlanması

4.

Talas Savaşı

744 yılında II. Kök Türk Devleti'ni yıkan Uygurlar, onların yerini dolduramadı. Bu nedenle Çinliler batıya doğru ilerlemeye başladı. Bunun üzerine Karluk Türkleri tarafından desteklenen Müslüman Araplar ile Çinliler arasında 751 yılında meydana gelen Talas Savaşı'nda Çinliler ağır bir yenilgiye uğradı. Çinliler bu yenilgiden sonra Batı Türkistan'a hâkim olma emellerinden vazgeçmek zorunda kaldı. Türk boyları Çin baskısından kurtuldu. Batı Türkistan'da sarsılan Türk nüfuzu yeniden kuruldu. Türk-Arap mücadelesi Talas Savaşı'ndan sonra yerini dostluğa ve iş birliğine bıraktı. Sağlanan bu barış ortamında İslâmiyet'in Türkler arasında yayılması hızlandı.

Tarih, geçmişte yaşanan olayları yer ve zaman belirterek sebep ve sonuç ilişkisi içerisinde belgelere dayalı olarak ele alan bir bilim dalıdır.

Tarihin tanımı dikkate alındığında verilen olay metninde,

- I. zaman,
- II. mekân,
- III. sonuç

unsurlarından hangilerinin yer aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

5. İbn Haldun'un "Geçmişler geleceğe, suyun suya benzemesinden daha çok benzer." demiştir.

İbn Haldun'un bu sözünden yola çıkılarak,

- I. Geçmişle gelecek arasında önemli bir ilişki vardır.
- II. Geçmişteki olayların bilinmesi, günümüzdeki olayların daha iyi değerlendirilebilmesini sağlar.
- III. Geçmiş olayların bilinmesi ve değerlendirilmesi, gelecek olaylara fikren ve manen hazırlanılmasına ortam hazırlar.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

6. Kurtuluş Savaşı'nda Batı Cephesi'ni araştırarak bir tarihçi Mezopotamya uygarlığı ile ilgili araştırma yapan bir tarihçiden daha çok bilgi edinebilir.

Bu bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Tarihçi olaylara objektif yaklaşmalıdır.
B) Tarihî olaylar kendi döneminin şartlarına göre değerlendirilmelidir.
C) Günümüze yakın dönemlerle ilgili araştırmalarda kaynak bulmak daha kolaylaşır.
D) Tarihî araştırmalar yapılırken farklı bilim dallarından yararlanılabilir.
E) Tarihî araştırmalarda deney ve gözlem metodu kullanılamaz.

7. Mustafa Öğretmen tarih biliminin yöntemini anlatırken tarihin olay ve olguları açıklarken deney ve gözleme dayanmadığını söylemiştir.

Mustafa Öğretmen'in bu söylemi tarihin aşağıdaki özelliklerinden hangisiyle ilgilidir?

- A) Döneminin şartlarına göre değerlendirilmesi
B) Farklı sınıflandırmalarının olması
C) Günümüze ışık tutması
D) Tekrarlanamaz olması
E) Farklı bilim dalları ile etkileşim içinde olması

- 8.

Tarih, bilimsel bilgiyi ortaya çıkarmak için kaynaklardan yararlanır. Tarihî bilgiye kaynaklık eden malzemeler birinci elden ve ikinci elden kaynaklar olarak iki grupta incelenebilir. Birinci elden kaynak olayın geçtiği döneme ait belge, arkeolojik buluntu, para, kitabe vb.dir. İkinci elden kaynak ise olayın geçtiği döneme yakın ya da o dönemin kaynaklarından faydalanılarak ortaya konulan eserlerdir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi birinci elden kaynak değildir?

- A) Osmanlı Devleti'nde Divanihümayun kayıtlarının tutulduğu mühimme defterleri
B) İlber Ortaylı'nın *Türklerin Tarihi* adlı kitabı
C) Üzerinde Kök Türk kağanı ve hatunun resmi olan para
D) TBMM toplantılarının kayda geçirildiği zabıt cerideleri
E) Sivas Kongresi kararıyla çıkarılmaya başlanan İrade-i Milliye gazetesi

P
E
G
E
M
Y
A
Y
I
N
L
A
R
I

- 9.

Tarih, insanların geçmişte yaşadıkları olayları yer ve zaman belirterek, sebep ve sonuç ilişkisi içinde anlatan bilim dalıdır.

Yalnızca bu tanımdan yola çıkılarak tarihin aşağıdaki bilim dalı çiftlerinin hangisinden en fazla yararlandığı söylenebilir?

- A) Coğrafya - Kronoloji
B) Heraldik - Etnografya
C) Filoloji - Paleografya
D) Antropoloji - Nüvizmatik
E) Etnografya - Filoloji

10. "Türk çocuğu, ecdadını tanıdıkça daha büyük işler yapmak için kendinde kuvvet bulacaktır."

Mustafa Kemal Atatürk

Atatürk'ün bu sözünden yola çıkılarak,

- I. Bireylerin mensubu oldukları milletin geçmişini öğrenmesi, o millete aidiyet duygusunu güçlendirir.
- II. Milleti daha ileriye götürecek gücün ortaya çıkmasında tarihin bilinmesi etkilidir.
- III. Tarih bireylerde millî bilinç ve kendine güven duygularını ortaya çıkarır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

11.

Hititlerin başkenti Hattuşaş Çorum'un güneybatısında Boğazkale ilçesinde yer almaktadır. Fransız gezgin Charles Texier tarafından keşfedilen Hattuşaş'ta 1906 yılında başlayan kazılar sonucunda yerleşimin Hititlerin başkenti olduğu anlaşılmıştır. Hattuşaş ile birlikte çivi yazılı tablet arşivleri de UNESCO'nun dünya belleği listesinde yer almaktadır. Bu tabletlerde "Bin Tanrı İli" şeklinde geçen Hattuşaş'ta birçok anıtsal kapı, saray kompleksi, tahıl ambarları, Hititlere ait en uzun hiyeroglif yazıyı içeren Nişantepe Yazıtı gibi çok sayıda yapı ortaya çıkarılmıştır. Ayrıca 3.500'ü aşkın mühür baskısının bulunduğu bir arşiv, Hitit kraliyet ailesi mensuplarının soyağacı konusunda önemli ayrıntılar sağlamıştır.

Bu parçaya göre Hattuşa ile ilgilenen bir tarihçinin aşağıdaki bilim dallarının hangisinden faydalandığı söylenebilir?

- A) Antropoloji B) Arkeoloji C) Paleografya
D) Epigrafi E) Heraldik

12. Orhun harfleriyle yazılı kitabelerden 12. yüzyılda tarihçi Cüveynî, *Tarih-i Cihangüşa* adlı eserinde bahsetmişti. Bu kitabelere ilim dünyasında dikkati çeken kişi İsveçli Subay Strahlenberg olmuştur. Strahlenberg 1730'da araştırmalarının sonucunu yayımlamış bu çalışmasında Yenisey Kitabeleri'nden de bahsetmiştir. 1891'de Radloff'un başkanlığındaki bir ilim heyeti de kitabeler üzerinde çalışmalar yapmıştır. Danimarkalı bilim insanı Thomsen, kısa bir süre sonra kitabeler üzerindeki yazıları okumayı başarmıştır. Kitabelerde Türklerin yaşayışları, kültürleri ve devlet yönetimleriyle ilgili bilgiler bulunmaktadır.

Verilen metne göre tarihin;

- I. epigrafi,
- II. paleografya,
- III. etnografya

bilim dallarının hangilerinden faydalandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

13. *Orta Asya Türk Tarihi* adlı kitap yayımlayan bir tarihçi aşağıdaki sınıflandırmalardan hangisini yapmış olur?

- A) Mekâna göre
B) Zamana göre
C) Konuya göre
D) Belgelere göre
E) Yüzyıla göre

Testin Çözümlü Videolarını İzlemek İçin Kare Kodu Okutunuz.

TEST - 2

1.

GAZETE

Mardin'in Dargeçit İlçesi'nde bulunan Boncuklu Tarla'nın Göbeklitepe'den bin yıl daha öncesine giden bulgular içeriyor. Yapılan kazı çalışmaları sonucunda Göbeklitepe ile benzer binaların olduğu bazı yerlerde Göbeklitepe'den de eskiye dayanan yapıların olduğu ortaya çıkmış, Kamusal alan, tapınak, dinî mekân denilen binaların daha eskiye giden örnekleri Boncuklu Tarla'da tespit edilmiştir.

Verilen gazete haberine göre tarih bilimi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Deney ve gözlemden yararlanmaz.
- B) Yeni bilgi ve bulgulara göre değişebilir.
- C) Resmî belgelere dayalı araştırmaların güvenilirliği artar.
- D) Objektif değerlendirilmesi gerekir.
- E) Olayları yer ve zaman göstererek inceler.

2.

Tarihî olaylar incelenirken zamana, mekâna, araştırma konusuna göre sınıflandırılır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi mekâna göre sınıflandırmaya örnek gösterilebilir?

- A) XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti
- B) Orta Çağ Tarihi
- C) Eski Türk devletlerinde askerlik
- D) Atatürk Dönemi Türk dış politikası
- E) Mezopotamya uygarlıkları

3.

Zeynep Öğretmen tarih dersinde sınıfa eski dönemlere ait madenî para örnekleri getirmiş ve paraların incelenmesinin hangi bilim dalının alanı olduğunu sormuştur.

Öğrenciler aşağıdakilerden hangisini söylerlerse soruya doğru cevap vermiş olurlar?

- A) Epigrafi
- B) Etnografya
- C) Nümizmatik
- D) Heraldik
- E) Diplomasi

4.

İngiliz tarihçi John Tosh *Tarihin Peşinde* adlı eserinde tarihçinin görevini şu sözlerle ifade etmiştir: "İnceleyeceği çağın insanının kimliğine bürünüp dünyayı onun gözlelerinden görerek ve mümkün olduğu kadar onun standartlarıyla değerlendirerek o insanın neyi, niçin yaptığını bulmaktır."

Bu sözün tarihin araştırılması ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisini ifade ettiği söylenebilir?

- A) Araştırılan dönemin koşullarının dikkate alınması
- B) Farklı kaynakların kullanılması
- C) Tarihe yardımcı bilim dallarından yararlanılması
- D) Resmî kaynaklara öncelik verilmesi
- E) Elde edilen belgelerin tasnif edilmesi

5.

Tarihsel olaylar ve olgular hakkında bize bilgi veren her türlü belge ve malzeme kaynaktır. Kaynaklar araştırılan konuya göre arşiv, kütüphane gibi yerlerden temin edildikten sonra sınıflandırılır. Birinci ve ikinci elden kaynaklar belirlenir. Daha sonra analiz aşamasına geçilerek eldeki bilgilerin öncelikli olarak objektifliği, güvenilirliği ve kanıtlanabilirliği tespit edilir.

Bu parçaya göre aşağıdaki kaynaklardan hangisinin araştırılan dönemle ilgili olarak objektifliğinin ve güvenilirliğinin diğerlerinden daha az olduğu söylenebilir?

- A) Ferman
- B) Resmî gazete
- C) Hatıratlar
- D) Kanun ve tüzükler
- E) TBMM tutanakları

6.

20. yüzyıl Türk siyasi tarihi ile ilgili araştırma yapan bir tarihçi araştırmasını siyasi görüşü ve bulunduğu mevki göz önüne alarak tamamlamıştır.

Buna göre sözü edilen tarihçi aşağıdaki araştırma ilkelelerinden hangisini ihlal etmiştir?

- A) Belgelere dayanma
- B) Kaynakları tasnif etme
- C) Zaman ve mekân belirtme
- D) Araştırmasını bölümlere ayırma
- E) Objektif olma

7.

Tarih, yaşanan olayları sebep sonuç ilişkisine göre inceleyen bir bilim dalıdır.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma örnek verilemez?

- A) TBMM'nin açılması - Son Osmanlı Mebusan Meclisinin kapatılması
- B) İstanbul'un fethinde ağır topların kullanılmasıyla surların yıkılması - Derebeyliklerin yıkılabileceğinin anlaşılması
- C) Sanayi İnkılabı ile fabrikalaşmanın artması - İşçi sınıfının ortaya çıkması
- D) Fransız İhtilali ile milliyetçilik akımının yayılması - Ulus devletlerin ortaya çıkmaya başlaması
- E) Sümerlerin tapınaklarında depoladıkları ürünlerin üzerlerine kayıt altına almak için semboller çizmeleri - Çivi yazısının bulunması

8.

- Bozkırda konargöçer olarak yaşayan toplumların mücadeleye gücünün fazlalaşması
- Deniz kenarında yaşayan toplumların balıkçılıkla uğraşması

Verilen durumlar aşağıdaki etmenlerden hangisinin olayların oluşum ve gelişimindeki etkisine örnek gösterilebilir?

- A) Kültür
- B) Siyaset
- C) Coğrafya
- D) Din
- E) Diplomasi

9.

“Kurtuluş Savaşı başlamıştı. Bir gün düşmanın saldırıya geçeceği haberi alındı. Subaylar üçgen tepelerin en gerisindeki büyük tepeye asker ve silah yığınağı yapmışlardı. Ovaya incek düşmanı buradan ateş yağmuruna tutup yok edeceklerini düşünmüşlerdi. Aslında görüntü olarak bu çok doğru bir hareketti ama ben hemen bu tepayı boşaltmalarını istedim. Küçük olduğu hâlde başka bir tepayı tutmalarını söyledim. Komutan ve subaylar şaşırılmışlardı. Hazırlanan tepayı tümü ile boşaltmak istemediler. Küçük bir birlik bırakarak yeni tepayı tuttular. Düşman topçusu amansız bir ateş yağdırmaya başlamış, piyadeleri de ovaya yayılmıştı. Hafif bir rüzgâr esiyordu. Düşman, bırakılan tepeye saldırmıştı. Orada bırakılan küçük birlik hiç ateş edemiyordu. Bir yandan güneş, bir yandan sertleşen rüzgâr oradaki Mehmetçiklerin gözlerini görmez etmişti. Nişan alıp ateş edemiyorlardı. Hepsi şehit olmuştu. Öğleden sonra Türk süvarileri bu tepayı alan düşmanı tamamen yok etmişti. O gece komutanlar bana, bu tepenin savunma için çok iyi bir tepe olarak görünmesine rağmen, benim bu tepayı isabetli bir kararla neden boşalttığımı sordular. Onlara ‘O tepe Sezar ordularını, İskender ordularını en son da Yıldırım Bayezit ordularını aldatmıştır. Bu tepayı ovaya hâkim sanan askerler karşılarındaki düşmana değil güneşle başlayan fırtınaya yenilmişlerdir. Tarih boyunca nice ordulara mezar olan bu yeri Türk askerine mezar yapmak istemezdim.’ dedim.”

İlknur Güntürkün Kalıpçı, *Anmaktan Anlamaya Doğru Atatürk*, s. 101-102’den düzenlenmiştir.

Yukarıda verilen Atatürk’ün anısına göre,

- I. Geçmişte yaşananlar geleceğe ışık tutar.
- II. Tarihî olaylardan ders almak yaşanan dönemde hata yapma olasılığını azaltır.
- III. Tarihî olayların benzerlerinin yaşanması mümkündür.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III